

Legislativní opatření

Listina základních práv a svobod, zákony a vyhlášky vztahující se ke vzdělávání žáků se SP, zákon o znakové řeči, příspěvky na kompenzační pomůcky, zákon o sociálních službách, zákon o veřejném zdravotním pojištění, zákon o zaměstnanosti, zákoník práce

Listina základních práv a svobod

- Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.
- Podle článku 25 (Hlava třetí) je zaručeno právo na vzdělávání v jazyku každé národnostní a etnické menšiny

Legislativní podmínky vzdělávání žáků se SVP

- SVP = speciální vzdělávací potřeby
- novelizace školského zákona – zákon č. 82/2015 Sb., vyhlášky, RVP, ŠVP, integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, IVP

Zákony a vyhlášky vztahující se ke vzdělávání žáků se SP

- školský zákon č. 561/2004 Sb – novela č. 82/2015 Sb – podpůrná opatření
- vyhláška č. 72/2005 Sb. (významná novelizace **197/2016 Sb.**)
- vyhláška č. 73/2005 Sb. – ZRUŠENA
- vyhláška č. 27/2016 Sb. -
- RVP
- ŠVP

Školský zákon – paragraf 16, odstavec 9

- Pro děti, žáky a studenty *s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem* lze zřízovat **školy nebo ve školách třídy, oddělení a studijní skupiny**. Zařadit do takové třídy, studijní skupiny nebo oddělení nebo přijmout do takové školy lze pouze dítě, žáka nebo studenta uvedené ve větě první, shledá-li školské poradenské zařízení, že vzhledem k povaze speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, žáka nebo studenta nebo k průběhu a výsledkům dosavadního poskytování podpůrných opatření by samotná podpůrná opatření podle odstavce 2 nepostačovala k naplňování jeho vzdělávacích možností a k uplatnění jeho práva na vzdělávání. Podmínkou pro zařazení je písemná žádost zletilého žáka nebo studenta nebo zákonného zástupce dítěte nebo žáka, doporučení školského poradenského zařízení a soulad tohoto postupu se zájmem dítěte, žáka nebo studenta.

Vyhlášky

Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb.

- vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- (novela vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky, **vyhláška č. 197/2016 Sb.**, s účinností od 1.9.2016)

- věnuje se:

- vymezení obsahu činnosti SPC, PPP
- poradenským službám na půdě školy

Vyhláška MŠMT č. 27/2016 Sb.

- o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

- upravuje pravidla vzdělávání dětí, žáků a studentů (dále jen „žák“) se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání žáků uvedených v § 16 odst. 9 zákona a vzdělávání žáků nadaných.
- Příloha 1: Přehled podpůrných opatření
- Příloha 2: Individuální vzdělávací plán
- Příloha 3: Plán pedagogické podpory (PLPP)
- Příloha 4: Zpráva ŠPZ
- Příloha 5: Doporučení pro vzdělávání žáka se SVP

RVP a ŠVP (od září 2007)

- Kurikulární dokumenty (nový systém) pro vzdělávání žáků od 3 do 19 let

- Veřejné dokumenty přístupné pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost (www.msmt.cz)

- Dvě úrovně – státní a školní

- Státní úroveň: Národní program vzdělávání a rámcové vzdělávací programy (RVP)

- Školní úroveň: školní vzdělávací programy (ŠVP) na jednotlivých školách

Rámcový vzdělávací program

- Vymezuje závazné rámce vzdělávání pro jeho jednotlivé etapy – předškolní, základní a střední vzdělávání

- Závazný pro tvorbu ŠVP

Školní vzdělávací programy

- Zařazují se do nich speciální vyučovací předměty a předměty speciálně pedagogické péče odpovídající speciálním vzdělávacím potřebám

- SP – zejména **logopedická péče a rozvoj jazykových kompetencí** (vizuálně motorických a auditivně verbálních komunikačních systémů)

Individuální vzdělávací plán

- Podkladem pro tvorbu IVP je ŠVP

- Možné přizpůsobit a upravit vzdělávací obsah pro žáky tak, aby byl dosažen soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků

- Možno stanovit i odlišnou délku vyučovací hodiny

Zákon o znakové řeči (původní znění zákona, který definuje český znakový jazyk)

- č. 155/1998 Sb.

!!! novela Zákona o znakové řeči z 23. 9. 2008, účinnost od 20. 10. 2008:

Zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob - č. 384/2008 Sb.

(novela), č. 423/2008 Sb. (plné znění)

Cíle novelizace 155/1998 Sb.

- Odstranění terminologických nedostatků („znaková řeč“)
- Uvedení komunikačních systémů osob s hluchoslepotou a tím umožnění jejich efektivního využívání v každodenním životě

Zákon o sociálních službách

- č. 108/2006 Sb.
- § 74 – Sociální služby poskytované bez úhrady:
- Raná péče – § 52
- Tlumočnické služby – § 54

Raná péče

(1) Raná péče je terénní, popřípadě ambulantní služba poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivé sociální situace. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- c) sociálně terapeutické činnosti
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Tlumočnické služby

(1) Tlumočnické služby jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované osobám s poruchami komunikace způsobenými především smyslovým postižením, které zamezuje běžné komunikaci s okolím bez pomoci jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Příspěvky na kompenzační pomůcky

Články z www.ruce.cz

Zdravotnictví

- Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění
- Vyhláška MZ č. 70/2012 Sb., o preventivních prohlídkách

Screening sluchových vad – viz Metodický pokyn

(více viz: www.detskysluch.cz)

Zaměstnávání osob se ZP

- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů:
 - stanovuje povinnost zaměstnavatelům s více než 25 zaměstnanci zaměstnat nejméně 4% osob se zdravotním postižením z celkového počtu pracovníků
 - zakazuje jakoukoli diskriminaci při uplatňování práva na zaměstnávání – tedy i z důvodu zdravotního stavu.

- zakotvena úprava chráněného pracovního místa, příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, pracovní rehabilitace a kvalifikace aj.

- Práva a povinnosti z hlediska pracovněprávních vztahů upravuje zákon č. 262/2006 Sb., **zákoník práce – poslední změna od 1.10.2018.**

Nástroje a opatření na podporu zaměstnávání osob se ZP

- Pracovní rehabilitace = souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se ZP, kterou na základě její žádosti zabezpečují ÚP a hradí náklady s ní spojené
- Teoretická a praktická příprava = příprava na budoucí povolání, příprava k práci, specializované rekvalifikační kurzy

Česká legislativa používá termín fyzická **osoba se zdravotním postižením**, dříve občan se změněnou pracovní schopností.

- osoba invalidní **ve třetím stupni** (dříve osoba plně invalidní),
- osoba invalidní **ve druhém nebo prvním** stupni (dříve osoba částečně invalidní),
- osoba **zdravotně znevýhodněná**, uznána Úřadem práce

Invalidita se posuzuje dle poklesu pracovní schopnosti (nejméně o 35 %) v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu :

- 1. stupeň tj. 35 – 49% pokles pracovní schopnosti
- 2. stupeň tj. 50 – 69% pokles pracovní schopnosti
- 3. stupeň tj. 70% a vyšší pokles pracovní schopnosti

Nástroje podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením v České republice

- **Plnění povinného podílu**
 - = 4 % z celkového počtu zaměstnanců
- **Příspěvek od ÚP**
 - vytvoření **společensky účelného pracovního místa (SÚPM)**
 - vytvoření **chráněného pracovního místa** či **chráněné pracovní dílny**
 - **Sleva na dani**

Poradenství pro osoby se sluchovým postižením

- úřady práce
- informační poradenská střediska při ÚP
- nestátní neziskové organizace

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením

- kompenzační pomůcky (vyjma sluchadel a KI)

Zákon č.198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon)

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi